

Esiintymisasu UVKH Dancen tanssидуolle

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Muotoilun koulutus, Hämeenlinnan korkeakoulukeskus

kevät 2021

Anna-Stina Hievanen

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja valmistaa esiintymisasu UVKH Dancen tanssiduolle. Esiintymisasun ensisijainen tarve on tanssinäytös kesällä 2021. Työn tavoitteena oli tehdä toimeksiannon mukainen asu, joka sopii esitykseen ja on tanssijoiden näköinen. Keskeinen sisältö työssä on tarvittava tiedonhankinta, asun ideointi ja luonnostelu sekä valmistus.

Opinnäytetyössä etsittiin tietoa esiintymisasun merkityksestä tanssijalle ja katsojalle sekä tanssiesityksessä vaikuttavista osatekijöistä. Työssä perehdyttiin myös siihen mitä vaatimuksia tanssi lajina tuo vaatteelle sekä esityksen tanssityyliin ja sen ominaispiirteisiin. Tiedonhankintamenetelminä käytettiin haastattelua sekä kirjallähteitä.

Opinnäytetyön tuloksena valmistui esiintymisasu tanssiduolle. Tietoa saatiin niistä asioista, joita suunnittelijan tulee esiintymisasua suunniteltaessa ottaa huomioon. Esiintymisasu on yksi osa tanssiesityksen kokonaisuutta ja parhaimmillaan se parantaa tanssijan suoritusta sekä katsojan kokemusta. Tanssiesitys antaa suunnittelijalle mielenkiintoisen ja haastavan ympäristön työskennellä, sillä siinä tulee yhdistää vaatteen visuaalisuus sekä funktionaalisuus.

Avainsanat Esiintymisasu, katutanssi, tanssinäytös

Sivut 37 sivua ja liitteitä 4 sivua

Author Anna-Stina Hievanen

Year 2021

Subject Costume for a dance duo

Supervisors Pirjo Seddiki, Tarja Saari

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to design and make a costume for a dance duo in UVKH Dance. The primary need for the costume is a dance show in the summer of 2021. The aim of this project was to make a costume that resembles the commission, go well with the dance show, and fits well for the dancers. The main content in this thesis is acquisition of the necessary information and ideation, sketching and making of the costume.

This thesis searched for information on costume meaning for dancers and viewers and components of what affects a dance show. Information was also sought from the requirements of a dance as a sport: the clothes and the dance style of the show and its characteristics. The methods used were interviews and books.

The outcome of the work was a costume for the dance duo. Information was obtained on what designers must consider when designing a costume. The costume is a part of the dance show's 'big picture'. At best, it improves the dancer's performance and the viewer's experience. Dance shows give an interesting and challenging environment to work because it combines costumes' visuality with functionality.

Keywords Costume, street dance, dance show

Pages 37 pages and appendices 4 pages

Sisälllys

1	Johdanto	1
1.1	Yritys.....	1
1.2	Toimeksianto ja tarve.....	2
1.3	Viitekehys ja projektikaavio.....	3
1.4	Pää- ja alakysymykset	5
2	Tiedonhankinta	5
2.1	Esiintymisasu	6
2.2	Katutanssi	8
3	Ideointi ja luonnostelu	10
3.1	Asiakkaan haastattelu	10
3.2	Tanssijoiden haastattelu	11
3.3	Ideointi	13
3.4	Luonnostelu	15
3.5	Materiaali	21
4	Tuotteen valmistus.....	23
4.1	Kaavoitus	23
4.2	Tekniset kuvat.....	27
4.3	Tuotekuvat.....	30
5	Lopputulos ja yhteenveto.....	33
6	Arviointi	34
	Lähteet	37

Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1 Viitekehys.....	3
Kuva 2 Projektikaavio.....	4
Kuva 3 HIPHOP (Riimi riimistä, 2004, ss. 36-37)	9
Kuva 4 Tanssiduo UVKH Dancen näytöksessä syksyllä 2019, kuvaaja Jani Utriainen	11
Kuva 5 Ajatuskartta	13
Kuva 6 Mood board (Textile View Magazine issue 130, n.d., s. 33, 42, 46, 85, 139; View Two issue 29, n.d., s. 127, 152, 153, 163; Textile Report spring 2021, n.d., s. 12, 34, 37, 70, 72, 151)	14

Kuva 7 Luonnosteluvaihe 1	15
Kuva 8 Luonnosteluvaihe 2	16
Kuva 9 Materiaalivaihtoehtoja ja kokeiluja.....	17
Kuva 10 Luonnosteluvaihe 3.....	18
Kuva 11 Luonnosteluvaihe 4.....	19
Kuva 12 Valittu malli - esityskuva	20
Kuva 13 Materiaalivaihtoehtoja	21
Kuva 14 Materiaalitiedot.....	22
Kuva 15 Proton sovitus, Hievanen	25
Kuva 16 Proton sovitus, Pärnistö.....	26
Kuva 17 Tasokuva	27
Kuva 18 Poikkileikkauskuvat.....	28
Kuva 19 Tuotekortti, Paita.....	29
Kuva 20 Vaate edestä ja takaa.....	30
Kuva 21 Breakdancen liikekieltä	31
Kuva 22 Vaatteen vastakohtaisuus.....	31
Kuva 23 Yksityiskohtina verkkokangas ja hapsut	32

Liitteet

Liite 1	Kysymyslomake
Liite 2	Tuotekortti housut, Karoliina Hievanen
Liite 3	Tuotekortti paita, Anni Pärnistö
Liite 4	Tuotekortti housut, Anni Pärnistö

1 Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on suunnitella ja valmistaa esiintymisasu UVKH Dancen tanssидуolle kesän 2021 tanssinäytökseen. Aiheen valintaan vaikutti oma kiinnostukseni aihetta kohtaan sekä yrityksen tarve tälle työlle. Olen työskennellyt yrityksen UVKH kanssa yhteistyössä aikaisemminkin, joten sen toiminta on minulle tuttua. Olen tehnyt muun muassa opinnoissani mallistoprojektin yritykselle, jossa suunnittelin ja kaavoitin treenivaate-malliston. Minua inspiroi urheiluvaatteissa niiden käytännönläheisyys ja lajin tuomat vaatimukset. Vaatteen tulee toimia liikkeessä ja yksityiskohtien olla tarpeen mukaiset. Tässä työssä funktionaalisuuden lisäksi yhtä tärkeänä asiana täytyy huomioida esityksen visuaalisuus.

Keskeinen idea työssä on etsiä tietoa asioista, jotka vaikuttavat esiintymisasun suunnitteluun ja valmistaa toimeksiannon mukainen tuote. Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä Urheiluvalmennus Karoliina Hievasen kanssa, joka perusti oman tanssistudion Raisioon 2019, nimeltään UVKH Dance.

Opinnäytetyöhön kuuluu tiedonhankinta, ideointi, luonnostelu ja tuotteen valmistus. Tietoa etsitään esiintymisasun merkityksestä, lajin vaatimuksista ja esityksen osatekijöistä sekä tanssityylistä ja sen ominaispiirteistä. Opinnäytetyössä käytettäviä tiedonhankintamenetelmiä ovat haastattelu ja kirjalliset lähteet. Tavoitteena on tehdä asukokonaisuus, joka tukee esitystä ja parantaa tanssijan sekä katsojan kokemusta. Asun tulee myös toimia lajille ominaisissa liikkeissä sekä olla tanssijoiden näköinen.

1.1 Yritys

Urheiluvalmennus Karoliina Hievanen on tanssiopetusta ja fysiikkavalmennusta tarjoava yritys, joka on toiminut vuodesta 2015. Yritys syntyi intohimosta urheiluun, tanssiin ja opettamiseen. Tämä intohimo näkyi jo 15-vuotiaassa työssä, milloin hän aloitti tanssinopettamisen paikallisessa liikuntaseurassa. Liikuntaneuvojaksi Hievanen valmistui 2012, minkä jälkeen hän on toiminut myös fysiikkavalmentajana eri lajien urheilijoille. Tämän lisäksi Hievanen on työskennellyt aktiivisesti lasten ja aikuisliikunnan parissa kouluttajana,

leiriohjaajana sekä kuntosalilla. Puolitoista vuotta sitten Hievanen perusti oman tanssistudion Raisioon nimeltään UVKH Dance, jossa hän opettaa päälajinsa katutanssin lisäksi show-, lyrical-, lattari- ja paritanssia sekä voimistelua. Yli sadan tanssijan joukossa on niin harrastajia kuin kilpailijoitakin. Yrityksen tärkeimmät arvot ovat innostava ilmapiiri sekä kunnioitus muita kohtaan. UVKH Dance haluaa luoda inspiroivaa fiilistä ja koskettaa ihmisiä toivoa antavilla teoksillaan. (Hievanen, henkilökohtainen tiedonanto, 18.1.2021)

1.2 Toimeksianto ja tarve

Toimeksiantona tässä opinnäytetyössä on esiintymisasun valmistaminen UVKH Dancen tanssiduolle kesän 2021 tanssinäytökseen. Tanssijat ovat tiedostaneet jo jonkin aikaa tarpeen esitykseen sopivalle asukokonaisuudelle. He haluaisivat saada esiintymisasun, joka tehtäisiin ensisijaisesti tulevaa tanssinäytöstä ajatellen, mutta olisi käytettävissä myös kilpailuissa ja erinäisissä tapahtumissa. Aikaisemmin he ovat rakentaneet esiintymisasut vaatekaupoista ja kirpputoreilta löytyneistä vaatteista. Niitä he ovat tarvittaessa muokanneet, joko itse tai ammattilaisella, esimerkiksi kangasmerkein, brodeerauksin ja painatuksin. Heille on aina ollut tärkeää esityksen visuaalisuus sekä osatekijöiden yhteneväisyys ja tarkoituksenmukaisuus. Esiintymisasun he toivovatkin istuvan esityksen kokonaisuuteen ja olevan heidän näköisensä. (Hievanen, henkilökohtainen tiedonanto, 18.1.2021)

1.3 Viitekehys ja projektikaavio

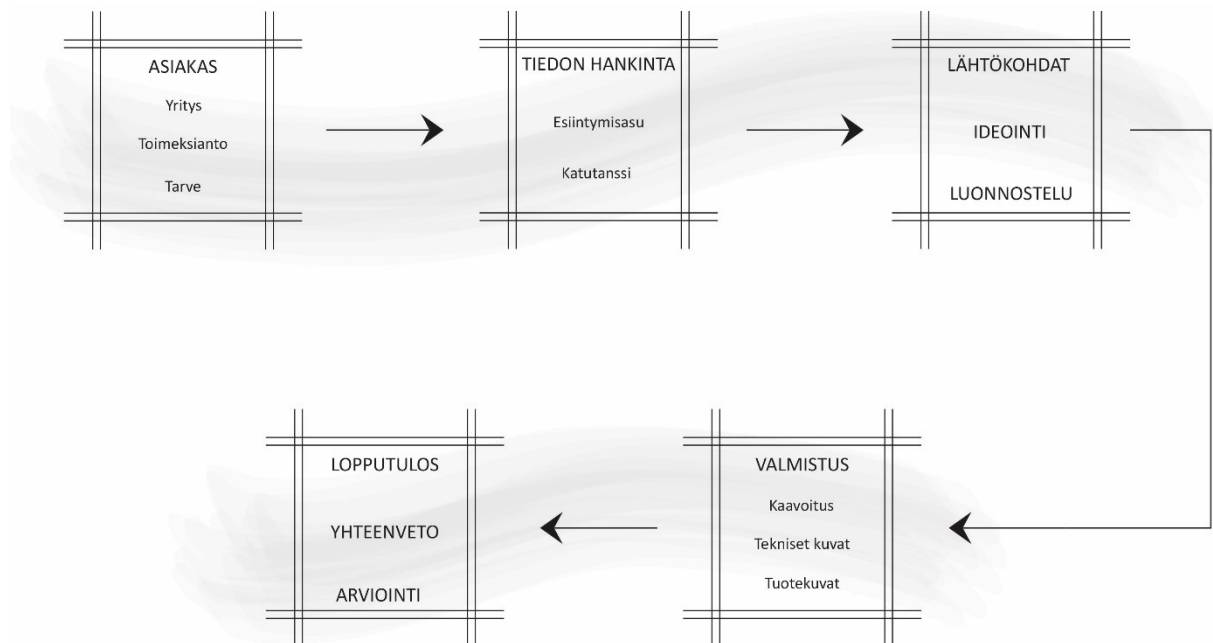
Opinnäytetyön viitekehystä (Kuva 1) ilmenee työn keskiössä olevat asiat, kuten asiakas, toimeksianto, tanssija ja katsoja. Kuvassa ylimpänä on asiakas, jonka havaitsema tarve ohjaa työn alkuun. Asiakkaan luoma toimeksianto vie työn seuraavaan vaiheeseen. Kyse on tanssiesityksestä, johon asiakas haluaa esiintymisasun. Tanssija toimii omalla persoonallisella ilmaisullaan ikään kuin kertojana ja on näin vuorovaikutuksessa katsojan kanssa. Esityksessä vaikuttaa eri osatekijöitä, joita katsoja voi aistia yhteneväisenä kokonaisuutena. Esiintymisasu on yksi osa tätä kokonaisuutta. Koko prosessi tähtää katsojan kokemukseen esityksestä. Vasta katsojan kokemus kertoo esityksen onnistumisesta.

Kuva 1 Viitekehys

Opinnäytetyön projektikaavio (Kuva 2) kuvaa työn eri vaiheet. Työn ensimmäisessä vaiheessa kohdataan asiakas ja selvitetään toimeksianto sekä tarve työlle. Tämän jälkeen aloitetaan tiedonhankinta. Työssä etsitään tietoa esiintymisasun merkityksestä ja siihen vaikuttavista osatekijöistä, lajin vaatimuksista sekä tanssityylistä. Ideointi ja luonnosteluvaihe aloitetaan työn lähtökohtien selvittämisellä. Ideoinnissa tutustutaan trendeihin ja etsitään inspiraatiota luonnosteluvaiheeseen. Luonnostelun jokaisessa vaiheessa tehdään karsintaa, jossa jatkokehittelyyn otetaan parhaimpia malleja. Materiaalin ideointia tehdään tämän vaiheen lomassa. Luonnostelun lopuksi on valittuna malli ja materiaali. Tuotteen valmistuksessa valittu malli kaavoitetaan ja siitä piirretään tekniset kuvat sekä valmistetaan lopullinen tuote. Näiden eri vaiheiden jälkeen esitetään lopputulos, tehdään yhteenveto sekä arvioidaan työn onnistumista.

Kuva 2 Projektikaavio

1.4 Pää- ja alakysymykset

Opinnäytetyön pääkysymyksenä on:

- Millainen on UVKH Dancen esiintymisasu teoksessa Pois varjoista?

Opinnäytetyön alakysymyksinä ovat:

- Mikä merkitys vaatteella on tanssiesityksessä?
- Mitä vaatimuksia tanssi lajina tuo vaatteelle?

Opinnäytetyölle asetetut kysymykset perustuvat asiakkaan luomaan toimeksiantoon. Kysymykset rajaavat työtä ja ohjaavat työhön tarvittavaa tiedonhankintaa. Näihin opinnäytetyölle asetettuihin kysymyksiin haetaan vastausta haastatteluiden sekä kirjälähteiden avulla. Haastatteleamalla asiakasta sekä tanssiduoja selvitetään työn lähtökohdat. Kirjälähteiden avulla hankitaan tietoa esiintymisasusta ja esityksen tanssityylistä. Esiintymisasu osiossa menetelmänä käytetään myös haastattelua, jonka avulla tietoa syvennetään tanssin näkökulmasta. Haastateltaviksi valittiin tanssinopettajia sekä esiintymisasuja valmistava ompelimo.

2 Tiedonhankinta

Tässä opinnäytetyössä etsitään tietoa esiintymisasusta ja esityksen tanssityylistä. Esiintymisasu osiossa perehdytään yleisesti esityksessä vaikuttaviin osatekijöihin, esiintymisasun merkitykseen tanssijalle ja katsojalle sekä lajin tuomiin vaatimuksiin. Tanssiesityksen Pois Varjoista tanssityyli on katutanssi, tarkemmin eriteltyinä hiphop ja breakdance. Katutanssiosiossa avataan käsitettä hiphop-kulttuuri ja sille ominaisia piirteitä sekä breakdancea osana hiphop-kulttuuria.

2.1 Esiintymisasu

Tanssi on liikeilmaisua, joka kuljettaa eri osatekijöistä muodostunutta kokonaisuutta (Turpeinen, 1995, s. 113). Katsoja aistii näitä toisiinsa nivoutuneita osatekijöitä kokonaisuutena, jolloin on tärkeää ymmärtää niiden vaikutus toisiinsa. Koko esityksen työryhmän tulee toimia yhteistyössä, jotta lopputulos olisi yhtenäinen. (Lehikoinen, 2014, s. 75; Rabinä, 2019, s. 29)

Tanssista aistein havaittaviksi osatekijöiksi voidaan luetella liike, tanssija, visuaalinen ympäristö ja auditiivinen ympäristö (Lehikoinen, 2014, s. 75). Näistä osatekijöistä liike on kehollista toimintaa, jota jokainen tanssilaji tai -tyyli hyödyntää valikoidusti (Lehikoinen, 2014, ss. 86–87). Tanssilajin tai -tyylin rajatessa liikekieltä on esityksen kannalta tärkeää, että tanssija tuo liikkeeseen oman persoonallisen tyyliinsä. Tämän liikkeen välityksellä tanssiva ihminen ilmentää tanssia ja on näin vuorovaikutuksessa yleisönsä kanssa. (Lehikoinen, 2014, s. 84; Turpeinen, 1995, s. 111) Tanssi tapahtuu aina tilassa, joka onkin näin olennainen osa tanssiin vaikuttavia visuaalisia tekijöitä. Tila ei ole koskaan mitäänsanomaton tai neutraali paikka vaan se sisältää aina historiallisia, kulttuurisia ja poliittisia merkityksiä. Esitystila ei ole irrallinen osa esitystä vaan on hyvä pohtia mikä vaikutus ja merkitys valitulla tilalla on esityksen kokonaisuudessa. Visuaaliseksi osatekijäksi voidaan myös luetella valo, joka ilmenee esityksessä monin tavoin. Sen tehtävä ei ole vain valaista ja tehdä asioita näkyväksi vaan osallistua tanssin vaikutelmien, tunnelmien ja merkitysten luomiseen. Visuaalisiin osatekijöihin kuuluu merkittävänä osana vielä rekvisiitta ja puvustus. Niiden avulla voidaan tuoda tanssiesitykseen monia merkityksiä. Useimmiten puvut kertovat esityksen historiallisesta, kulttuurisesta tai sosiaalisesta yhteydestä tai siitä sijoittuuko aihe todellisuuteen vai fantasiamaailmaan. Puvuilla pystytään myös korostamaan tanssijan kehoa, liikkeitä ja identiteettiä. (Lehikoinen, 2014, ss. 101–105) Auditiivisia osatekijöitä ovat musiikki ja erilaiset äänimaailmat. Ne ovat aina osana tanssia, jos ei musiikin, niin hengityksen, liikkeen muodostaman äänen tai hiljaisuuden muodossa. (Lehikoinen, 2019, s. 107) Katsojakokemuksessa visuaaliset ja auditiiviset osatekijät ovat yleensä voimakkaasti läsnä ja vahvassa asemassa. Näkö- ja kuuloaistin lisäksi kuitenkin keho reagoi tanssiin usein laajemmin. (Lehikoinen, 2014, ss. 135–136) Näistä esitykseen vaikuttavista osatekijöistä laajempaan tarkasteluun otetaan visuaalisista osatekijöistä puvustus.

Yhtenä lähteenä tässä opinnäytetyössä on käytetty pukusuunnittelija Pasi Räbinän kirjaa Kauneuden paino. Se tarkastelee esittävän taiteen avulla näyttämöpuvustuksen materiaalisuutta (Pantouvaki, 2019, s. 22). Kirja korostaa puvustuksen merkitystä esiintyjälle ja yleisölle, koska tämän kautta voidaan tarjota keinoja kokemusten, aatteiden ja tunteiden esittämiseen (Pantouvaki, 2019, s. 22). Vaikka kirjassa puhutaankin näyttelijästä ja puvusta on tekstin sisällössä paljon samaistuttavia piirteitä tanssijan ja esiintymisasun näkökulmasta. Tätä näkökulmaa tekstiin tuotiin haastattelemalla ompelimo Pinkkiheidi Oy:n omistajaa Heidi Parkkista, tanssistudio Razzmatazzin toimintavastaavaa Anna Kuulusaa sekä Flaman omistajaa Anna Tolppaa. Tässä tekstissä ei kuitenkaan syvennytä materiaalin luomiseen ja muokkaukseen, johon Räbinän kirja tarjoaa paljon tietoa, vaan puvun merkitykseen ja siihen vaikuttaviin tekijöihin.

Puvustus on merkittävä osa esityksen kokonaisvisuaalisuutta. Tarinan kerronnan lisäksi sen merkitys on vahvistaa ja tukea teoksen aihetta ja sisältöä. Näiden asioiden avaaminen luo kokonaisnäkömyksen teoksesta ja antaa suunnittelutyölle raamit minkä sisällä edetä. (Räbinä, 2019, ss. 29–30) Tanssissa esiintymisasun merkitys kasvaa, mikäli katsojalla ei ole tanssietämystä tai -taustaa. Tällöin katsojan on helpompi kiinnittää huomiota visuaalisiin tekijöihin eikä niinkään liikkeen laatuun. Esiintymisasu on myös yksi ensivaikutelmaan vaikuttavista tekijöistä. Räbinä puhuu kirjassaan puvustuksen tyylilajista olennaisena osana suunnittelua. Näin voi myös todeta esiintymisasun näkökulmasta. Tanssityyleillä on omat ominaispiirteensä ja luonteensa, joita asun tulisi ilmentää. Jotkin tanssityylit luovat hyvinkin tiukat raamit asulle, kuten bollywood-tanssi. Toisin on esimerkiksi hiphopissa, jossa vaate voi olla ilmeeltään hyvinkin vapaamuotoinen. (Parkkinen & Kuulusa & Tolppa, henkilökohtainen tiedonanto, 03/2021) Esiintyjä on suunnittelijan tärkein kohde, jonka myötä huomioon tulee ottaa myös hänen persoonansa ja vartalonsa. Esiintyjä tulkitsee ja ilmaisee kehonsa kautta, jolloin se miltä puku tuntuu, on yhtä olennaista kuin miltä se näyttää. (Räbinä, 2019, s. 32) Esiintymisasun suunnittelussa tulee huomioida sen käyttötarkoitus. Tanssissa vaatteiden tulee toimia liikkeessä ja kestää kovaakin kulutusta. Kunkin tanssityylin liikekieli tuo lisäksi omat vaatimuksensa vaatteelle. Tanssiryhmille suunniteltaessa on huomioitava ryhmän sisäiset kokoerot. Vaatteiden tulisi siis näyttää ja tuntua hyvältä eri vartalotyyppien ja kokoisten tanssijoiden päällä. Vaate tulee olla myös suunniteltu tanssijoiden ikään sopivaksi. Tällöin tanssija tuntee olonsa itsevarmaksi ja kauniiksi, mikä on olennaista esityksen onnistumisen kannalta. (Parkkinen & Kuulusa & Tolppa, henkilökohtainen tiedonanto, 03/2021)

Elävyyttä pukuun tuodaan materiaalin avulla, mikä osaltaan voi nostaa puvun tunnelmaa paremmin esiin. Onnistumisen kannalta on tärkeää, että materiaali valitaan malliin soveltuvaksi. Totuttuja materiaalikäsityksiä voidaan rikkoa muokkaamalla niitä halutun ilmeen saavuttamiseksi. Tämän vuoksi materiaalivalinnassa on keskeistä ymmärtää niiden käyttäytyminen. On kiinnitettävä huomiota sen kutistuvuuteen, rypistyvyyteen, laskeutuvuuteen, värjäytymiskykyyn ja muokattavuuteen. (Räbinä, 2019, s. 35; Gradova & Gutina, 1987, s. 36; Pekkanen, 1995, s. 120) Tanssi lajina tuo asulle omanlaisensa vaatimukset. Vaate ei saa rajoittaa liikelaajuuksia vaan tukea ja korostaa niitä. Materiaalin riittävän jouston arvioiminen suhteessa liikekieleen on tärkeä vaihe suunnittelussa. Suunnittelijan onkin hyvä tutustua esityksen koreografiaan, jolloin hän saa kokonaiskuvan tehtävistä liikkeistä ja niiden vaatimista liikelaajuuksista. Laadun merkitys esiintymisvaatteessa on tärkeä. Laadukas materiaali kestää tanssin aiheuttaman kulutuksen ja on näin pitkäikäisempi. Tällä hetkellä tanssivaatteissa mietitään yhä enemmän niiden monikäyttöisyyttä. Asulle valmistetaan hyvä ja laadukas pohja, johon voidaan suunnitella yksityiskohdat ja koristelut kunkin esityksen mukaan. (Parkkinen & Kuulusa & Tolppa, henkilökohtainen tiedonanto, 03/2021)

2.2 Katutanssi

Katukulttuurina syntyneen hiphopin alkuperästä ei ole yhtä ainoaa mielipidettä. Yleisimmin esitetty näkemys on, että Hiphop on saanut alkunsa Yhdysvalloissa, erityisesti New Yorkin Bronxissa, 1970-luvulla. Uuden sukupolven tarve pitää hauskaa ja tulla näkyväksi yhteisössä olivat vaikuttavia tekijöitä lähiöissä syntyneeseen hiphop-kulttuuriin. Tämä nuorisokulttuurin muoto tarjoaa vuorovaikutteisen yhteisön, johon yksilö tuntee kuuluvansa sekä keinot itseilmaisuuksiin ja luovuuteen. Ei siis ole ihme, että kulttuuri kasvoi maailmanlaajuisiksi ilmiöksi. Hiphop-kulttuurissa on tärkeää, että jokaisella on oma paikkansa ja yksilöllisiä piirteitä korostetaan. Tämä antaa nuorelle mahdollisuuden oman identiteetin rakentamiseen hyväksytyssä ilmapiirissä. Tavallisimmin hiphopin osa-alueiksi luetellaan rap-musiikki, breakdance, graffiti ja DJ-toiminta. Breakdance on syntynyt osana DJ-toimintaa ja tälle näyttävälle tanssityylille on ominaista akrobaattiset liikkeet. Tarkemmin breikkaus toimi DJ:iden soittamien kappaleiden välisiosien ohjelmanumerona. (Sykäri ym., 2019, ss. 11–15; Vaattovaara, 2012, ss. 156–158) Suomessa hiphop saavutti suosionsa lähinnä juuri breakdancen myötä 1980-luvulla, kun breikkareiden tähdittämä elokuva *Beat Street* levisi

maailmassa. Laji levisi ympäri Suomen tanssikouluihin, bileisiin ja City-käytävään.

Tyylisuunnan suosio kuitenkin hiipui 1990-luvun alussa seuraten muun maailman mallia.

2000-luvun taite toi uuden aallon suomalaiseen hiphoppiin, jolloin breikkaus ja rap-musiikki elivät uutta kulta-aikaansa. (Sirviö, 2019, ss. 41–42; Mikkonen, 2004, s. 24, 36)

Värikäs kulttuuri kannustaa persoonallisuuteen ja rajojen rikkomiseen. Hiphop antaakin hyvän mahdollisuuden vaatteiden avulla korostaa tanssin sanomaa. Yhteisöllisyys ja oman tarinan kerronta linkittyvät hyvin myös tähän poikkeukselliseen aikaan. Tanssiesitys johon asukokonaisuus tässä opinnäytetyössä valmistetaan sisältää sanoman yhteisön voimasta ja toivon löytymisestä. Onkin luontevaa, että tanssityylinä esityksessä toimii hiphop ja breakdance.

Kuva 3 HIPHOP (Riimi riimistä, 2004, ss. 36-37)

3 Ideointi ja luonnostelu

Tässä osiossa avataan ensimmäiseksi työn lähtökohdat, jotka antavat raamit ideointi- ja luonnosteluvaiheelle. Tiedonhankintamenetelmänä käytettiin lomakehaastattelua, sillä sen avulla pystyttiin tuomaan kysymyksiin visuaalisuutta. Haastateltavina olivat asiakas sekä tanssiduo. Tämän jälkeen siirrytään ideointiin, jossa etsitään inspiraatiota luonnosteluun. Luonnostelussa käydään läpi sen eri vaiheet ja esitetään valittu malli.

3.1 Asiakkaan haastattelu

UVKH Dancen kesän 2021 tanssinäytös kantaa nimeä Pois Varjoista. Näytöksellä Hievanen haluaa luoda uutta draivia koronan jälkeen. Opinnäytetyössä valmistetaan esiintymisasu näytöksen nimikkobiisiin: Pois Varjoista. Esityksen tanssivat duo Karoliina Hievanen ja Anni Pärnistö (Kuva 4). Hievanen on 27-vuotias UVKH Dancen perustaja ja tanssinopettaja. Pärnistö on 18-vuotias ja tanssinut Hievasen valmennuksessa lähes kymmenen vuotta. Hievaselle on ominaista leikitellä tanssityyleillä, musiikilla ja tarinalla. Tanssityyli tässä esityksessä on katutanssi, tarkemmin eriteltyinä hiphop ja breakdance. Musiikkina esityksessä on Haloo Helsingin Texas, joka ei ole tyyliltään katutanssissa perinteisesti käytettävä kappale. Musiikkivalinta tuo esitykseen haluttua kontrastia. Musiikki ja koreografia rikkovat hieman katutanssin rajoja, jolloin vaatteen halutaan ilmentävän katutanssityyliä. Musiikkivalinnan toivotaan kuitenkin jollain tavoin näkyvän vaatteessa. (Hievanen, henkilökohtainen tiedonanto, 18.1.2021)

Tarina esityksessä on yhdessä selviytyminen vaikeista ajoista parempaan ja oman vahvuuden löytäminen. Tämä sanoma on myös kuultavissa esityksen kappaleen tekstistä. Liikekieli esityksessä on vahvaa, mutta ajoittain pehmeää. Tanssin aikana tehdään liikkeitä, jolloin ollaan käsien päällä, hypitään ja nostetaan jalkoja. Vaatteen tuleekin toimia laajoja liikkeitä tehdessä. Väljyyttä ei myöskään saa olla liikaa, jotta vaate pysyy riittävän ryhdikkäänä. Lavalla on mustat taustaverhot ja tanssialusta sekä tanssijoita seisomassa mustat vaatteet päällä. Taustalla olevat tanssijat yhtyvät tanssiin viimeisessä kertosaäkeessä. (Hievanen, henkilökohtainen tiedonanto, 18.1.2021)

Kuva 4 Tanssiduo UVKH Dancen näytöksessä syksyllä 2019, kuvaaja Jani Utriainen

3.2 Tanssijoiden haastattelu

Tanssijoilla on vuosien kokemus esiintymisestä ja kilpailemisesta. Heillä on paljon tärkeää tiedostettua ja tiedostamatonta tietoa tähän työhön. Jotta pystyttiin tavoittamaan mahdollisimman tarkasti tanssijan toiveet ja näkemys esityksestä, haluttiin heille tehdä visuaalinen kysymyslomake (liite 1). Tanssijat vastasivat yksilöinä kysymyksiin ja kertoivat omin sanoin toiveistaan, jotta toisen mielipide ei vaikuttaisi vastaukseen. Niiden avulla pyrittiin selvittämään, miltä heidän mielestään esitys tuntuu ja näyttää.

Lomakkeessa tanssijat vastasivat viiteen kysymykseen. Ensimmäisessä kysymyksessä tavoitteena oli selvittää minkä värisenä esityksen visuaalisuus heidän mielestään näyttäytyy. Esiin nousi neljä väriä: punainen, ruskea, musta ja sininen. Toisessa kysymyksessä haluttiin tavoittaa heidän ajatustaan materiaalin tunnusta. Heidän tuli valita kuudesta kuvasta

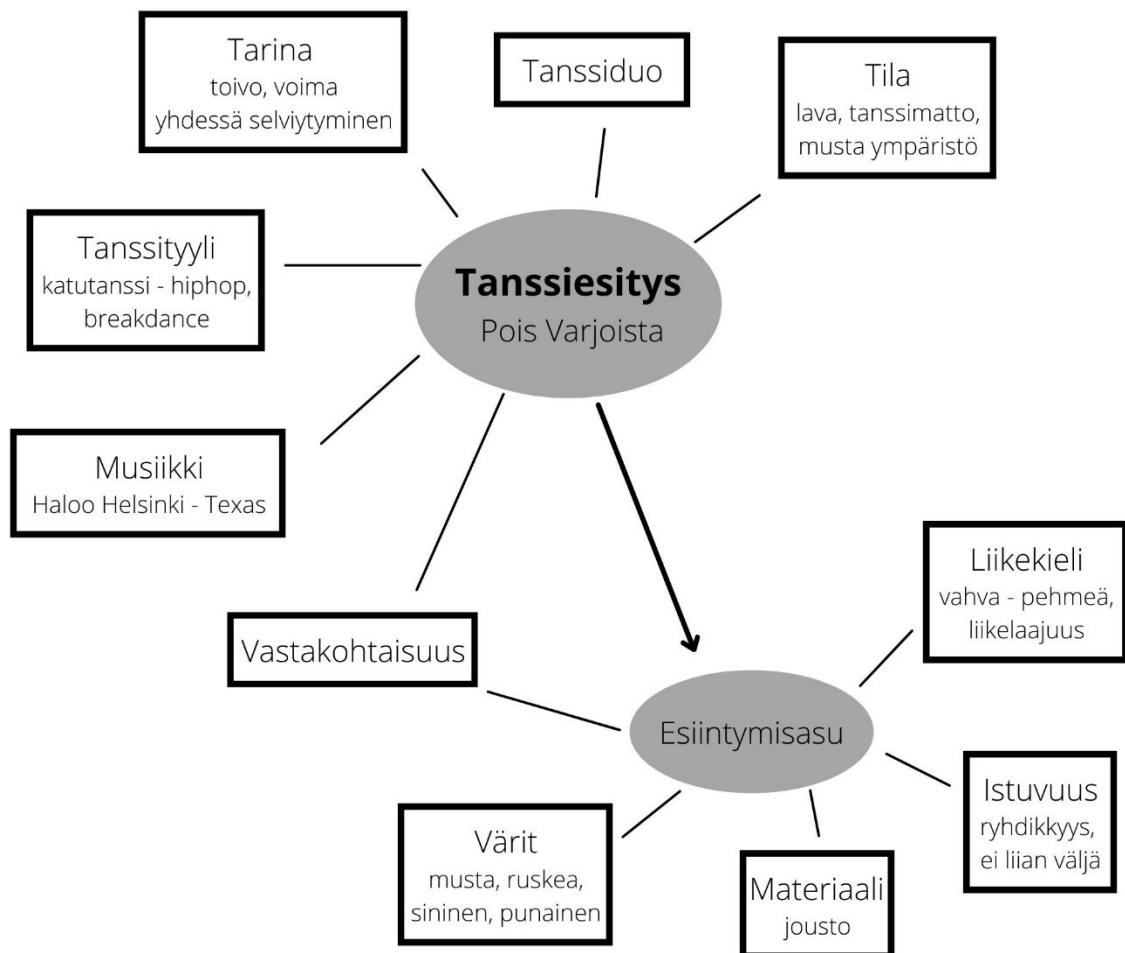
esitystä parhaiten kuvaava vaihtoehto. Vastauksista on tulkittavissa, että he näkevät esityksen tarinassa ja liikekielessä vastakohtia. Valituiksi tulivat lammas ja kaarna sekä kivet ja höyhen. Täydentäviksi sanoiksi he olivat kirjoittaneet kuvien viereen tiukka, terävä, paino ja vapaus. Kolmannen kysymyksen tavoite oli sisäistää tanssijan mielentilaa esityksen aikana. Vastaukset olivat linjassa edelliseen. Kuudesta säätä kuvaavasta vaihtoehdosta valituiksi tulivat ukkonen ja usva. Viimeisen valintakysymyksen tavoite oli saada suunta vaateen linjoille. Kuuden kuvan joukosta heidän mielestään esitystä parhaiten kuvaavat muodot olivat piikkilanka, neliöt ja vesiväri. Myös tästä vastauksesta on tulkittavissa vastakohtaisuutta. Lopuksi heillä oli mahdollisuus kertoa omin sanoin toiveistaan. Esiin nousi muutama asia. Vaate ei saa olla liian väljä, liikkeiden tulee erottua, polvet eivät saa jäädä paljaksi ja vaate ei saa rajoittaa liikelaajuuksia. (Hievanen & Pärnistö, henkilökohtainen tiedonanto, 8.2.2021)

Kysymysten vastaukset antoivat tärkeitä lähtökohtia ideointi- ja luonnosteluvaiheeseen. Haastatteluista oli havaittavissa työn ajankohtaisuus vallitsevan poikkeustilan näkökulmasta. Vaateen suunnittelussa lähdettiin miettimään vastakohtien käyttämistä linjoissa ja materiaalissa. Värimaailma haastatteluiden perusteella tulee olemaan tumma. Vaikka tanssijat valitsivat toisiinsa nähden eri asioita, on niistä huomattavissa yhtenäinen näkemys esityksen sanomasta. Tanssiesityksen tarinassa he näkevät toivoa, vapautta ja pehmeyttä, mutta liikkeessä terävyyttä, tiukkuutta ja painoa.

3.3 Ideointi

Lähtökohdista koottiin tähän työhön keskeisesti vaikuttavat asiat ajatuskarttaan (Kuva 5). Siitä on selkeästi havaittavissa ideointi- ja luonnosteluvaiheelle asetetut raamit, joihin on helppo palata työn eri vaiheissa.

Kuva 5 Ajatuskartta

Ideoita luonnosteluun haettiin ajankohtaisista trendilehdistä. Ajatus trendien tarkasteluun syntyi tanssiesityksen sanoman ajankohtaisuudesta. Haastatteluiden yhteydessä myös ilmeni, että trendit ovat näkyvä osa tanssivaatteita, etenkin kilpailuissa. Niiden vaikutus vaihtelee kuitenkin tanssityylin mukaan. Katutanssilajeissa trendejä tanssijoiden tietoisuuteen tuovat artistit ja tunnetut tanssijat. Klassisissa tanssilajeissa tyyli on ajattomampaa eikä näin ollen herkästi vaikutu trendeistä. Suunnittelijan tulee aina arvioida trendien soveltuvuus esityksen mukaan. (Kuulusa & Tolppa, henkilökohtainen tiedonanto,

03/2021) Kevään ja kesän trendeissä oli paljon yhteneväisyyksiä asiakkaan toiveiden kanssa. Näkyvimpinä trendeinä lehdistä oli luettavissa erilaisten materiaalien yhdistäminen, luovuus, kädenjäljen näkyminen sekä lyhyet sanalliset viestit. Luovan materiaalin käytön rinnalla vaatteiden linjoissa oli nähtävissä väljyyttä ja yksinkertaisuutta. Oman persoonan ja mielipiteiden näyttäminen vaatteiden avulla nousevat suurempaan rooliin tänä poikkeuksellisena aikana, kun kokoontumisia on rajoitettu. Mood boardilla (Kuva 6) on tuotu esiin trendejä, jotka herättivät ideoita opinnäytetyötä ajatellen. Farkun monipuolinen käyttö sekä materiaalien yhdistäminen toimivat suurimpina inspiraation lähteinä.

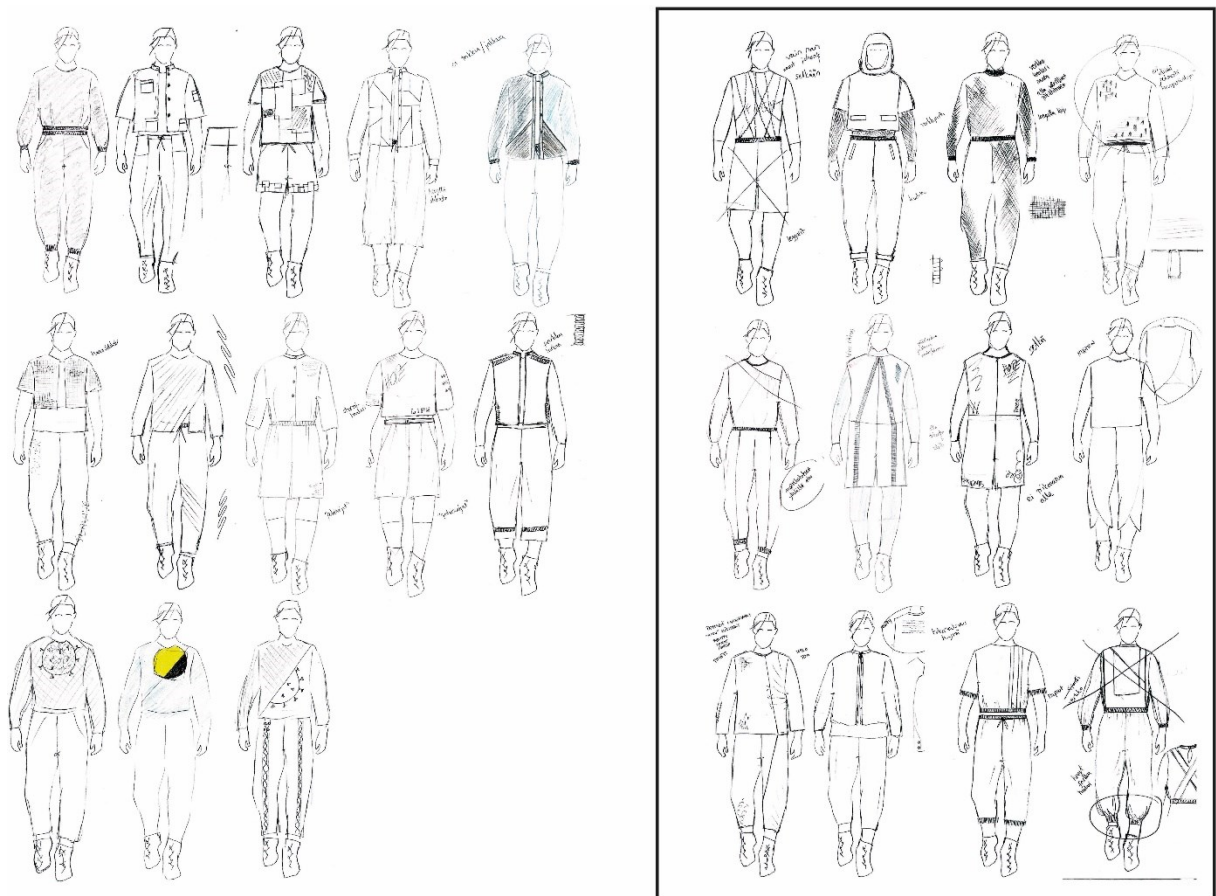
Kuva 6 Mood board (Textile View Magazine issue 130, n.d., s. 33, 42, 46, 85, 139; View Two issue 29, n.d., s. 127, 152, 153, 163; Textile Report spring 2021, n.d., s. 12, 34, 37, 70, 72, 151)

3.4 Luonnostelu

Kuva 7 näyttää luonnostelun ensimmäisen vaiheen. Lähtökohtien antamien raamien sisällä luonnostelu oli tässä vaiheessa vielä kokeilevaa. Apuna suunnitteluun oli ideointivaiheessa tehty mood board. Tarkoituksena oli luoda mahdollisimman paljon ideoita, joista valittiin tarkoituksen mukainen kokonaisuus esiteltäväksi tanssijoille. Luonnoksissa materiaaleina ovat farkku, verkkokangas ja trikoo. Sortsimalleissa on esitetty ratkaisuja polvien suojaamiseen. Yksityiskohtina malleissa on kankaan pinnan muokkausta, hapsunauhaa, reikiä, tikkausta ja tilkkuja. Kuvan oikealla puolella näkyy tanssijoiden kanssa yhdessä jatkokehittelyyn valitut mallit. Tanssijat osasivat rajata ja tarkentaa toiveitaan hyvin. Pois suljettuja asioita olivat esimerkiksi sortsipituus, haalari ja kerrospukeutuminen. Vastaavasti mielekkäitä asioita olivat paidan pituus vyötärölle, vajaamittainen lahkeen pituus, kankaan pinnan muokkaus, epäsymmetria ja vastakohtaisuus.

Kuva 7 Luonnosteluvaihe 1

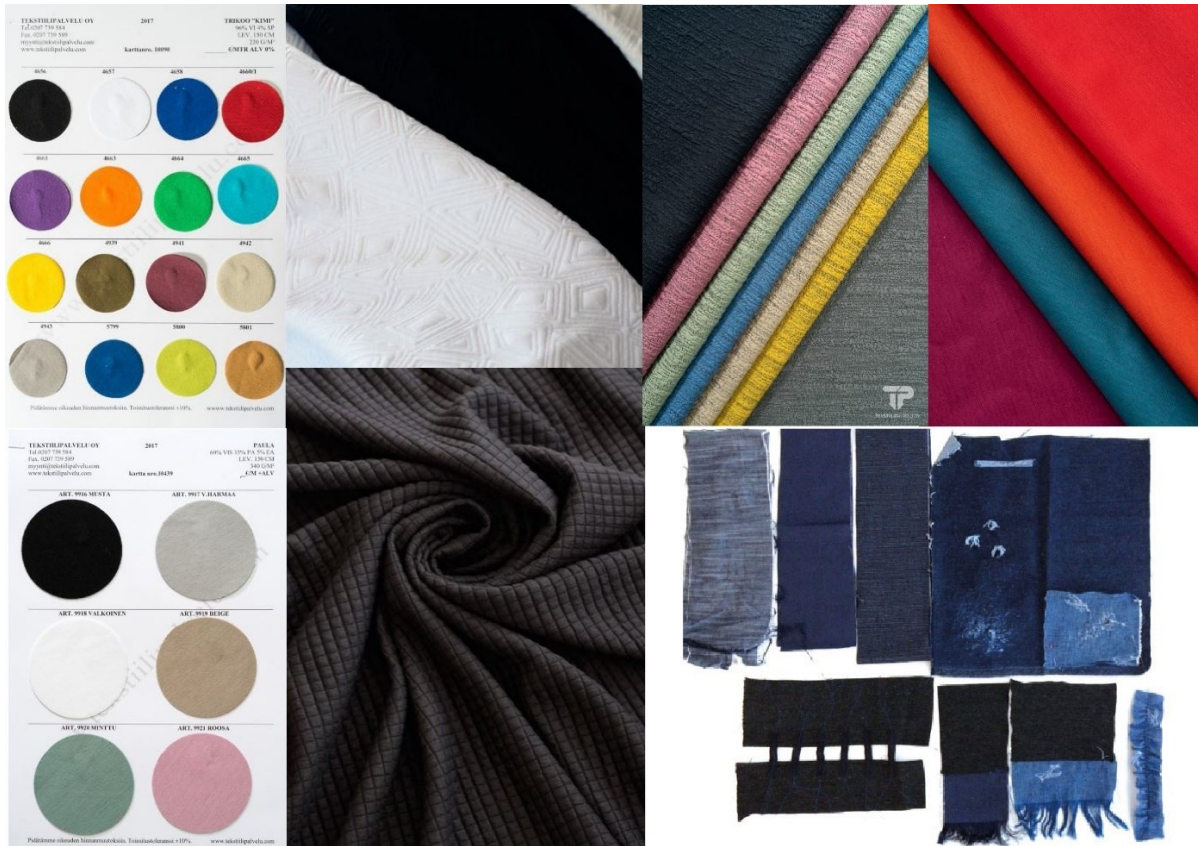

Luonnostelun toisessa vaiheessa (Kuva 8) valittuja malleja kehiteltiin eteenpäin ensimmäisessä luonnosteluvaiheessa käydyn keskustelun pohjalta. Luonnostelu oli rajatumpaa ja uusia ideoita tuotiin luonnoksiin vain vähän. Luonnosten määrä oli myös vähäisempää, jolloin tanssijoiden oli helpompi valita heille mielekkäitä malleja. Tässä vaiheessa tehtiin yksityiskohdista ja rakenteista kokeiluja havainnollistamaan luonnosteltuja ideoita. Materiaalivaihtoehdot herättivät myös haluttua keskustelua sen tunnusta ja laskeutuvuudesta. Materiaali ei saisi olla liian raskasta tai tuntua kuumalta. Vaihtoehtoja haettiin Toijalan kangastukusta sekä Eurokankaasta (Kuva 9). Tanssijoiden kanssa yhdessä jatkokehittelyyn valitut mallit näkyvät kuvan kahdeksan oikeassa reunassa. Valitut mallit jatkoivat yhteneväistä linjaa edellisessä vaiheessa valittujen kanssa. Mielenpide vaateen linjasta selkeytyi ja halutut yksityiskohdat valittiin eri malleista. Paidan pituudeksi haluttiin sellainen, että housun kuminauhavyötärö ei peity ja liikkeessä vatsa tulee näkyviin. Paitaan haluttiin farkkua, pitkät hihat, hapsunauhaa ja takakappaleelle kaareva linja. Takakappaleesta haluttiin vaihtoehtoja poistamaan sen liivimäisyyttä. Housuissa kapeneva lahje ja sivujen verkkokangas olivat mieluisia. Verkkokankaan ei haluta ottavan liian suurta roolia vaatteessa. Väritoiveista punainen tippui pois, mutta muut pysyivät ennallaan eli musta, ruskea ja sininen.

Kuva 8 Luonnosteluvaihe 2

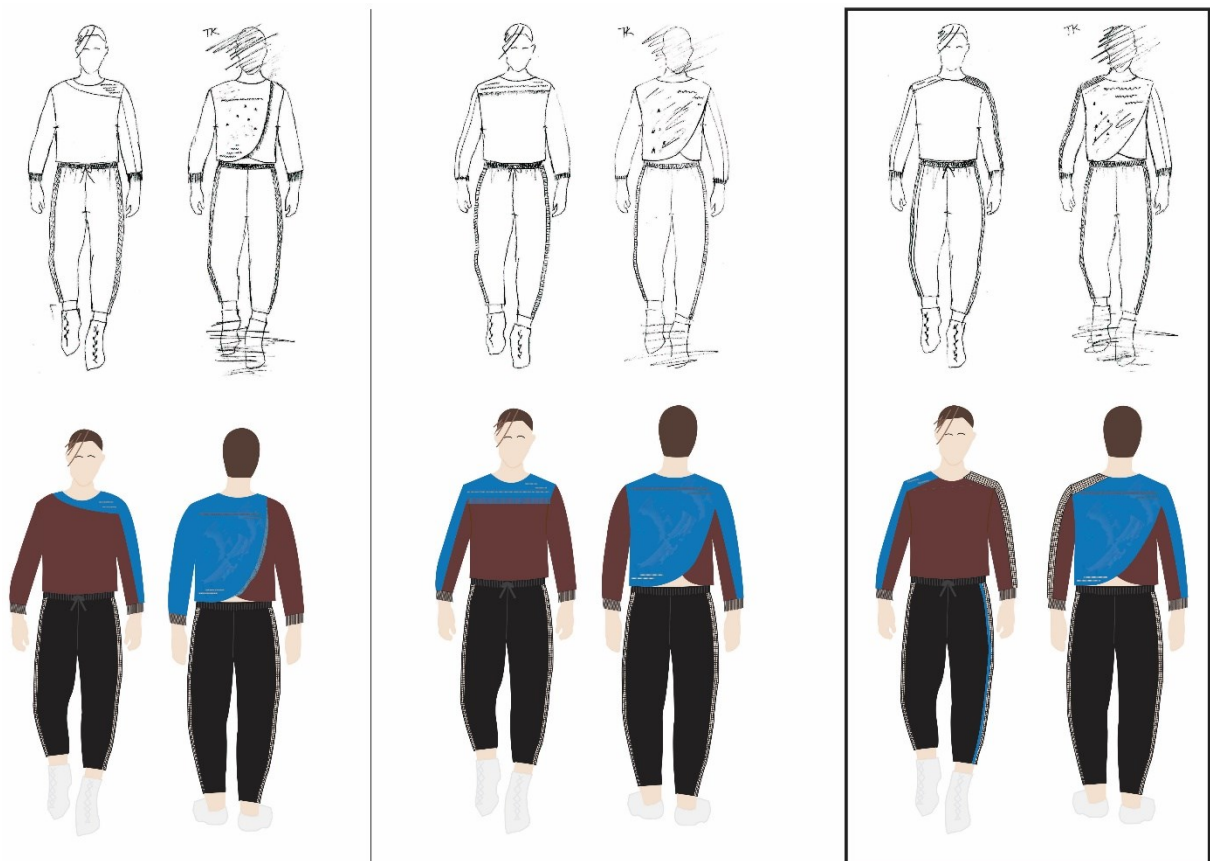

Kuva 9 Materiaalivaihtoehtoja ja kokeiluja

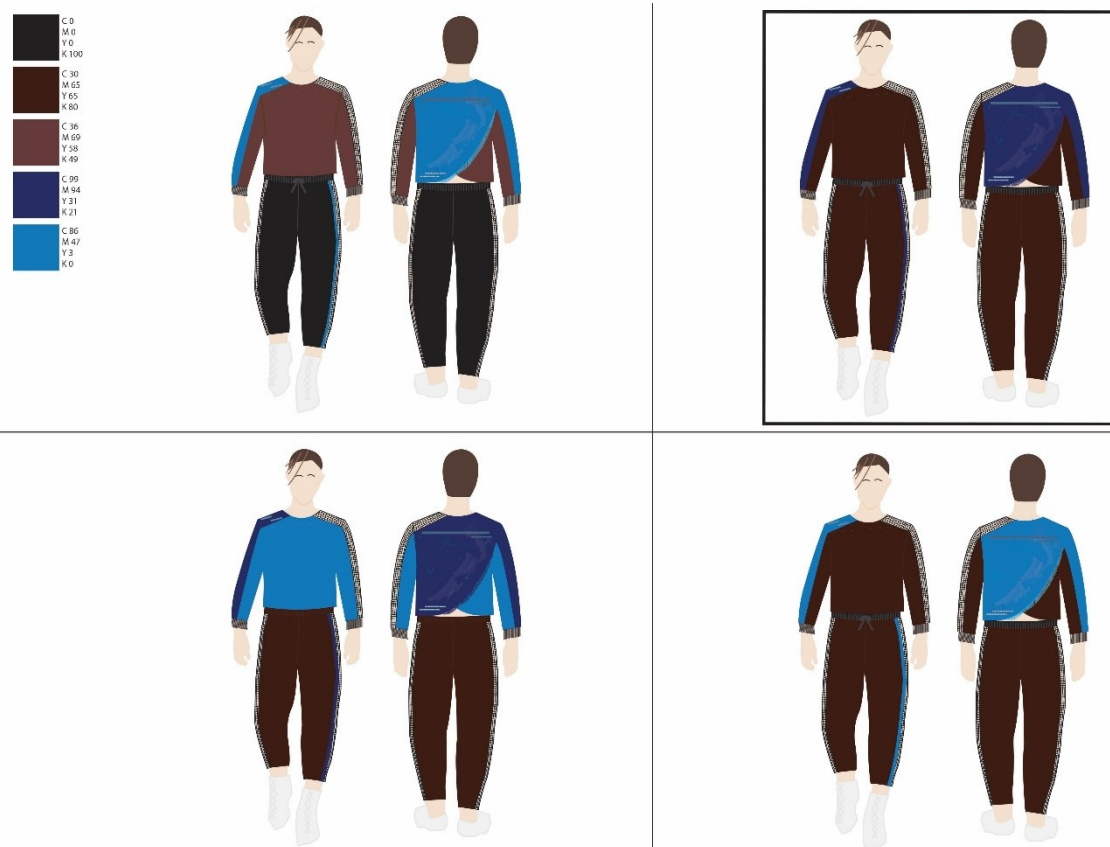
Kolmannessa vaiheessa (Kuva 10) malli oli jo kehittynyt pitkälle edellisten vaiheiden myötä. Luonnostelussa keskityttiin yksityiskohtien variointiin. Tanssijoille tehtiin mallista kolme vaihtoehtoa, joissa vaatteen ilme pysyy samana. Paidassa näkyy eroavaisuuksia etukaarrokkeessa, hihoissa sekä takakappaleen kaarevassa linjassa. Hapsunauhan käyttö vaihtelee myös mallin mukaan. Hihoissa käytettävillä materiaaleilla on haluttu poistaa paidan takakappaleen liivimäisyyttä. Paidan takakappaleen farkkuun on luonnosteltu erilaisia kankaan pinnan muokkauksia, kuten repimistä ja langanpoistoja. Housuissa on käytetty verkkokangasta lahkeen sivuissa sekä oikeanpuolimmaisessa mallissa myös farkkukangasta. Malleissa olevat värit olivat tässä kohtaa vielä suuntaa antavia eivätkä näin ollen sävyiltään lopullisia. Niiden tarkoitus oli auttaa tanssijoita arvioimaan vaatteen linjoja ja mittasuhteita. Väreillä saatiin myös luotua keskustelua materiaalista, mikä oli avuksi valitun mallin materiaalin hankintaan. Tapaamisessa valituksi malliksi tuli kuvassa oikealla oleva asukokonaisuus. Tähän kokonaisuuteen lisättiin vielä vasemmanpuoleisimmasta mallista takakappaleen hapsunauha.

Kuva 10 Luonnosteluvaihe 3

Luonnostelun neljännessä ja samalla viimeisessä vaiheessa (Kuva 11) valitusta mallista tehtiin neljä väri vaihtoehtoa. Sininen väri kuvaa farkkua, poikkeuksena vasemmalla alakulmassa oleva vaihtoehto, jossa vaalean sininen on trikoota. Musta ja ruskea kuvaavat myös trikoota. Kolmantena materiaalina kaikissa on musta verkkokangas, jota on käytetty vasemmassa hihassa sekä housujen sivuissa. Kuvan vasemmalla yläkulmassa olevassa vaihtoehdossa on käytetty vaaleaa farkkua sekä trikoota vaalean ruskeana paidassa ja mustana housuissa. Vasen alakulma yhdistää paidassa kahta sinisen sävyä. Housut ovat tässä vaihtoehdossa tumman ruskeat. Oikea yläkulma oli kokonaisuutena tanssijoille mieluisin. Siinä on yhdistetty tumman ruskea ja tumma farkku. Mustaa ei ole käytetty kuin housun vyötärökaitaleessa ja verkkokankaassa. Oikea alakulma eroaa edellisestä vaihtoehdosta vain niin, että siinä farkun väri on vaaleampi. Housujen vasemmassa lahkeessa oleva kaistale on aina samaa materiaalia kuin paidan farkku. Kuva 12 näyttää valitun mallin esityskuvan.

Kuva 11 Luonnosteluvaihe 4

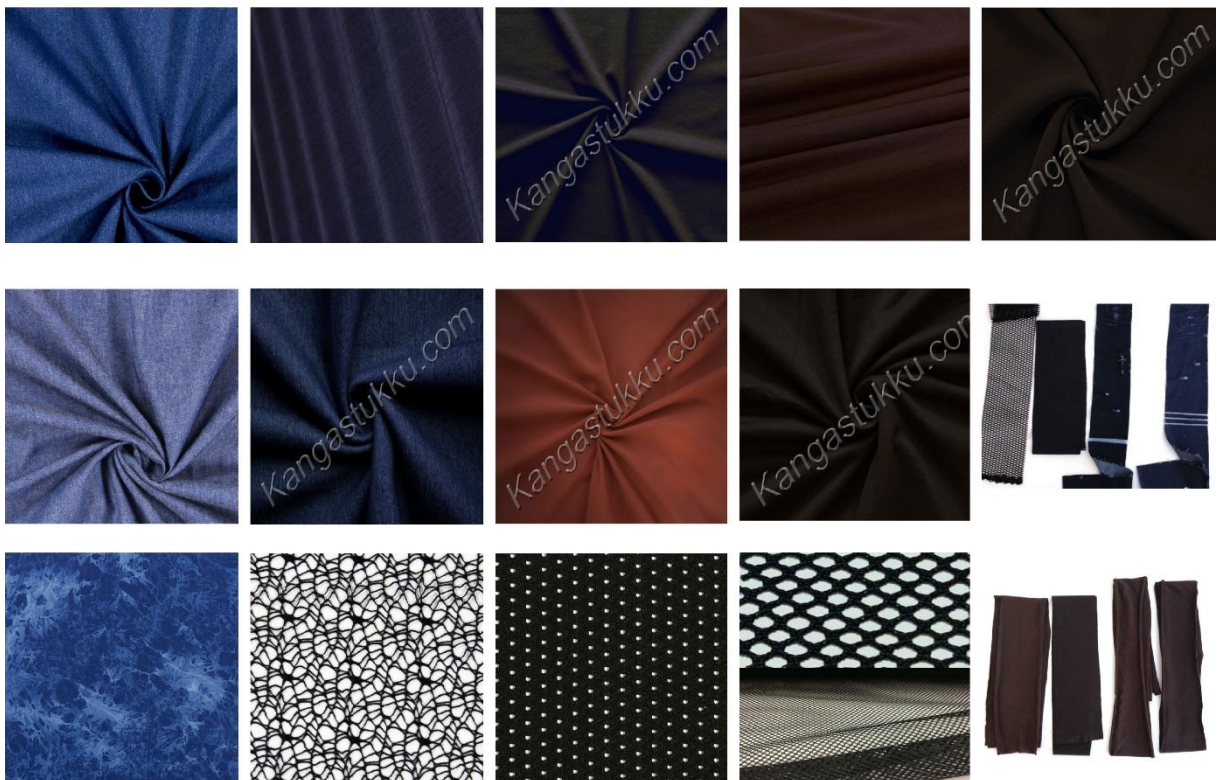
Kuva 12 Valittu malli - esityskuva

3.5 Materiaali

Värien valitsemisen jälkeen sopivan materiaalin etsintää jatkettiin (Kuva 13). Tässä kohtaa etsintä oli tietoisempaa ja lisää vaihtoehtoja ostettiin verkkokaupoista sekä kivijalkamyymälöistä. Materiaaleiksi valittiin Miimun kankaasta löytyneet trikoo ja farkku sekä Kankaita.com verkkokaupasta löytynyt verkkokangas. Perusteluina valinnoille oli kankaiden oikea värisävy, tuntu sekä yhteensopivuus. Trikoo ja farkku laskeutuvat hyvin, mutta ovat ilmeeltään ryhdikkäitä. Verkkokankaan kuvio on hyvän kokoista, mistä iho näkyy riittävästi läpi. Farkku ja verkkokangas joustavat poikittaissuuntaan. Niiden jousto on arvioitu riittäväksi, koska verkkokankaan osuus on vähäinen ja paidassa takakappaleen kaksiosainen malli tuo selälle lisää tarvittavaa liikkumatilaa. Lisätarvikkeina ovat Miimun kankaasta kuminauha ja nyöri sekä koulun tarvikevarastosta olkatukinauha ja lanka. Hapsunauha valmistetaan valitusta farkkukankaasta. Kuva 14 näyttää tarkemmat materiaalitiedot.

Kuva 13 Materiaalivaihtoehtoja

Kuva 14 Materiaalitiedot

Miimun kangas

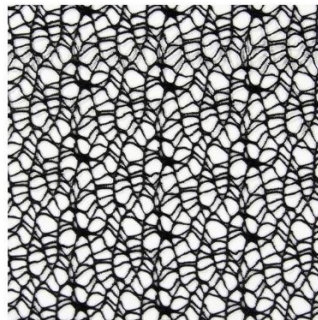
Puuvillatrikoo - ruskea, musta
90% puuvilla, 10% elastaani
lev. 150cm
16,65€/m

Materiaalin menekki:
ruskea 3,3m, musta 0,20m

Miimun kangas

Farkku - sininen
puuvilla, elastaani
lev. 140cm
13,95€/m

Materiaalin menekki: 1 m

Kankaita.com

Spider - musta
83 vl6505 006
100% polyester
lev. 150cm
160 g/m²
6,95€/m

Materiaalin menekki: 1m

Miimun kangas

Nyöri - 10mm musta
1,71€/m

Materiaalin menekki 2,4m

.....

Kuminauha - 40mm musta
1,80€/m

Materiaalin menekki 1,60m

Koulun tarvikevarasto

Olkanauha
0,05€/m

Materiaalin menekki 0,6m

.....

Ompelulanka - 100% polyester

4 Tuotteen valmistus

Edellisten vaiheiden jälkeen aloitettiin tuotteen valmistus. Ensimmäisenä käydään läpi tuotteen kaavoitusprosessi ja lopullisen tuotteen valmistus. Tämän jälkeen esitetään mallin tekniset kuvat ja tuotekuvat.

4.1 Kaavoitus

Kaavat piirrettiin kunkin tanssijan mittojen mukaan. Mitat tanssijoista otettiin ensimmäisen tapaamisen yhteydessä. Kaavat kuositeltiin mallin mukaan käyttäen esityskuvaa ja teknisiä kuvia apuna. Näiden kuvien lisäksi kaavoituksessa tehtäviin valintoihin vaikutti vahvasti materiaali. Materiaalin ominaisuudet yhdessä väljyyksien kanssa mahdollistavat tarvittavat liikelaajuudet.

Protot eli kaavasovitteet valmistettiin tunnultaan mahdollisimman samanlaisesta materiaalista kuin mitä lopullinen tuote tuli olemaan. Protokankaan väri on punainen, jolloin siitä on helppo havaita väljyydet, linjat ja mittasuhteet. Protojen tarkoituksena oli tarkistaa kaavat ja olla apuna yksityiskohtien suunnittelussa. Protojen valmistuksessa pystyttiin myös tarkistamaan rakenteet ja ompelujärjestys sekä laskemaan lopullisen materiaalin menekkiä leikkuusuunnitelman avulla.

Paidan kaavoituksessa keskeisinä asioina olivat pituus ja ylävartalon väljyys. Paidan pituus sekä kädentielle ja leveysmittoihin lisättävät väljyydet vaikuttavat valitussa mallissa oleellisesti paidan käyttäytymiseen liikkeessä. Paidan haluttiin pysyvän ryhdikkäänä, eikä se saisi liikkeessä nousta liian ylös tai käsien päällä ollessa valahtaa pois päältä. Takakappaleen kaksiosainen malli tuli myös huomioida, sillä se itsessään tuo vaatteelle lisää väljyyttä. Paidan pituudeksi haluttiin sellainen, että vyötärökaitale ja vatsa näkyvät liikkeessä. Tämän vuoksi se tuli kaavoittaa housujen vyötärökorkeuden kanssa sopivaksi. Housuissa vyötärökorkeuden lisäksi keskeisiä asioita olivat lahkeen pituus ja haarakoukku. Vajaamittaisessa lahkeessa nilkka on näkyvässä, mikä keventää housuja ja antaa niille halutun ilmeen. Breakdancessa liikekieli on alaspäin menevää ja jalkojen tulee koukistua ja ojentua helposti.

Protojen sovituksessa havaittiin, että vaatteen yleisilme on hyvä. Joitakin muutoksia tuli kuitenkin tehdä. Kuva 15 näyttää Hievasen ja Kuva 16 Pärnistön protojen sovituksen. Yhteisiä muutoksia paidassa olivat olkalinjan pidennys sekä keskietuun tuotava lisäpituus. Tämän lisäksi Hievaselle lisättiin väljyyttä käsivarren ympäröykseen. Housuissa molemmilla kavennettiin lahkeensuuta, nostettiin vyötärökorkeutta ja laskettiin hieman haarakoukku. Hievaselle lisättiin myös väljyyttä reiden kohdalle. Sovituksen yhteydessä tanssijat kokeilivat vaatteiden toimivuutta liikkeessä. He tekivät koreografiassa olevia liikkeitä ja samalla arvioitiin erityisesti paidan toimivuutta. Huomiota kiinnitettiin sen käyttäytymiseen eri liikkeiden aikana ja siihen, kuinka se palautuu normaaliin asentonsa. Paidan väljyys todettiin hyväksi, sillä se ei liikkeissä noussut rinnan yläpuolelle ja asettui muotoonsa liikkeiden välillä itsestään. Lisäksi mietittiin vaatteen alla käytettäviä alusvaatteita. Paidan alle laitetaan ylävatsalle ulottuvat urheiluliivit. Vyötärölle asti tulevan verkkokankaan vuoksi housujen alla käytetään sortsimallisia alushousuja. Materiaalinäytteitä käytettiin apuna havainnollistamaan materiaalien suhteita toisiinsa.

Verkkokangas oli tilattu kangasverkkokaupasta jo aikaisemmin, mutta trikoo ja farkku hankittiin tässä vaiheessa. Kaavamuutokset osoittautuivat pieniksi, jolloin todettiin, että vaatteen uudelleen protoamiselle ei ollut tarvetta. Protosovituksessa ilmenneet muutokset siirrettiin kaavoihin ja aloitettiin lopullisen tuotteen valmistus. Materiaali kastettiin pesuohjeiden mukaisessa asteessa, jolloin se kutistui lopulliseen mittaansa ja irtoväri irtosi. Näin varmistettiin, että valmis tuote ei pesussa enää muuta kokoaan tai päästä väriä.

Kuva 15 Proton sovitus, Hievanen

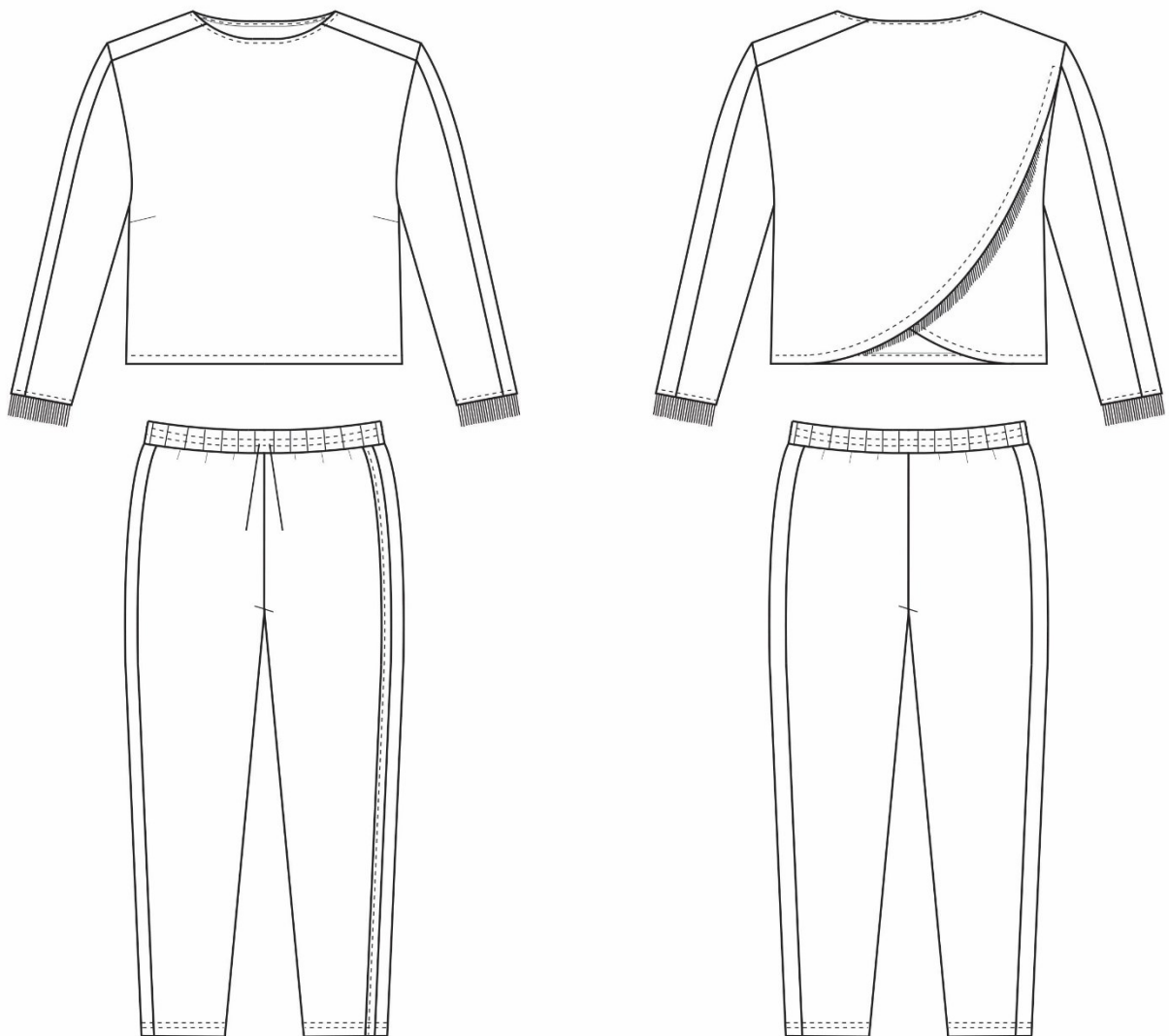
Kuva 16 Proton sovitus, Pärnistö

4.2 Tekniset kuvat

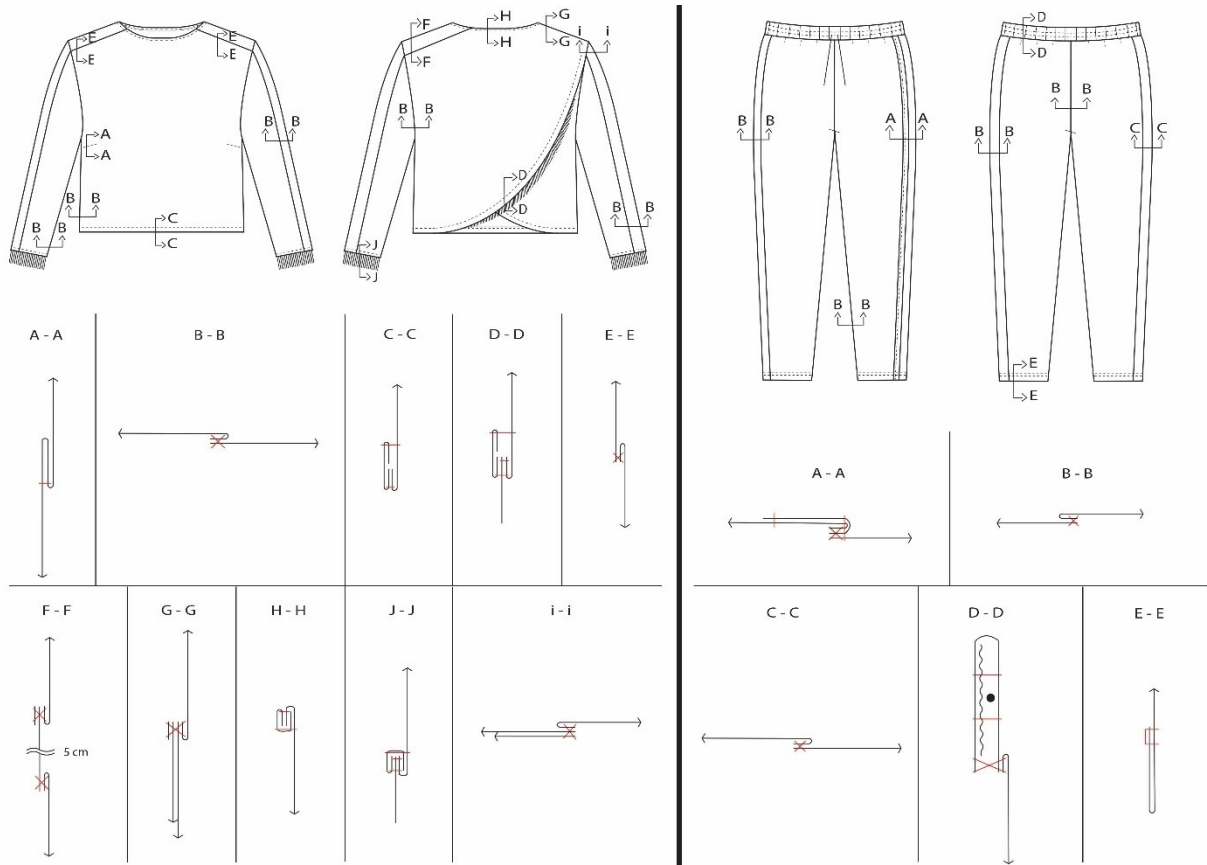
Tasokuva (Kuva 17) on tarkka piirros vaatteesta. Se näyttää selkeästi vaateen yksityiskohdat ja mittasuhteet. Tasokuvissa vaate kuvataan aina edestä ja takaa. Mallin paidassa on avarrettu pyöreä pääntie sekä laskettu olkalinja. Edessä on kaarrokkeet ja rintamuotolaskokset. Takana on kaksi kaarevista reunoistaan irti olevaa kappaletta ja vasemmalla olalla kaarroke. Hihat ovat pitkät ja niissä on kaistale olalta hihansuuhun. Takakappaleen kaarevassa linjassa sekä hihansuissa on hapsunauhaa. Housut ovat vajaamittaiset ja alaspäin kapenevat. Vyötärölinjaa on laskettu sekä vyötärökaitaleella on kuminauha ja nyöri. Sivuilla on kaistaleet vyötärökaitaleelta lahkeensuuhun.

Kuva 17 Tasokuva

Poikkileikkauskuvat (Kuva 18) osoittavat vaatteen rakenteet. Niistä ilmenee saumanvarat ja niiden suunnat, materiaali, ompelujärjestys sekä tarvittavat koneet. Mallin valmistukseen tarvittavia koneita ovat: lukkotikki ja tasosaumakone, saumuri ja silitys.

Kuva 18 Poikkileikkauskuvat

Tuotekortin avulla on kerrottu tiiviisti tuotteen tiedot. Siitä ilmenee tekijä, asiakas ja tuote. Siinä on myös kerrottu vaatteen keskeiset mitat sekä pesuohje. Materiaalitiedot näkyvät kortin alareunassa. Kuva 19 näkyy Hievasen paidan tuotekortti.

Kuva 19 Tuotekortti, Paita

Tuotekortti

PVM 13.4.2021

TEKIJÄ: Anna-Stina Hievanen

ASIAKAS: UVKH Dance, yhteyshenkilö Karoliina Hievanen

MALLI: Paita

KOKO: Omat mitat, Karoliina Hievanen

VAATTEEN MITAT:

RY	107 cm
SL	39 cm
KT pituus	39 cm
hihan pituus	50 cm
hihansuun ympäryys	30 cm

HOITO-OHJE:

pesu 40°
 varovainen rumpukuivaus
 silytys enintään 150°
 kemiallinen pesu sallittu, P

TEKNINEN RAKENNE:

Takakappaleen kaareva linja huolitellaan ruskealla vinonauhalla. Hapsunauha (selkään 1,5cm ja hihansuihin 3cm) tehdään farkusta.

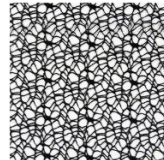
MATERIAALINÄYTTEET:

Miimun kangas
 Puuvillatrikoo - ruskea
 90% puuvilla 10% elastaani
 lev. 150cm
 16,65€/m

Miimun kangas
 Rarkku - sininen
 puuvilla, elastaani
 lev. 140cm
 13,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Kankaita.com
 Spider - musta
 83 v16505 006
 100% polyester
 lev. 150cm
 160g/m2
 6,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Koulun tarvikevarasto

Olkanauha
 0,05€/m
 Materiaalin menekki 0,6m

Ompelulanka - 100% polyester

4.3 Tuotekuvat

Valmiin tuotteen tuotekuvat otettiin valokuvaamo Tavvon paikassa Turussa. Kuvien kautta haluttiin ensisijaisesti tuoda vaate itsessään esiin. Tanssijoiden asennoiksi valittiin esityksen liikekieltä kuvaavia asentoja, jotta voitiin arvioida sen toiminnallisuutta. Ensimmäisessä kuvassa (Kuva 20) vaate näkyy edestä ja takaa. Sen avulla on haluttu tuoda ilmi vaatteen monipuolista materiaalin käyttöä. Seuraavassa kuvassa (Kuva 21) näkyy breakdancelle ominaista liikekieltä. Kuva osoittaa, että vaate toimii vaativissa liikkeissä, joissa liike ei saa rajoittua. Kolmannessa kuvassa (Kuva 22) näkyy hyvin vaatteen vastakohtaisuus sekä yksityiskohtana housun vyötärö. Viimeisessä kuvassa (Kuva 23) haluttiin korostaa verkkokankaan käyttöä vaatteessa sekä hihansuiden hapsutusta.

Kuva 20 Vaate edestä ja takaa

Kuva 21 Breakdancen liikekieltä

Kuva 22 Vaatteen vastakohtaisuus

Kuva 23 Yksityiskohtina verkkokangas ja hapsut

5 Lopputulos ja yhteenveto

Opinnäytetyön lopputuloksena on esiintymisasu UVKH Dancen tanssiduolle. Työn pääkysymyksenä oli: Millainen on UVKH Dancen esiintymisasu teoksessa Pois Varjoista. Tähän kysymykseen haettiin vastausta tutustumalla yritykseen Urheiluvalmennus Karoliina Hievanen ja selvittämällä työn lähtökohdat. Esiintymisasu teoksessa Pois Varjoista on värikysestään tumma, sisällyttää vivahteen musiikin tunnelmasta, ilmentää katutanssin tyyliä ja mahdollistaa tanssiliikkeiden tekemisen. Asukokonaisuus sisältää sanoman toivosta ja oman vahvuuden löytämisestä. Se on monikäyttöinen ja siinä on monipuolista materiaalin käyttöä.

Alakysymykseen, mikä merkitys vaatteella on tanssiesityksessä, haettiin vastausta haastatteluiden ja kirjallisten avulla. Saadun tiedon perusteella voidaan todeta, että esiintymisasu on merkittävä osa tanssiesityksen kokonaisuutta. Esiintymisasun merkitys tanssijalle on toimia yhtenä ilmaisun keinona. Tanssija tulkitsee omalla kehollaan, jolloin asun tulee sopia hänen persoonaansa ja vartaloonsa eikä se saa rajoittaa liikekieltä. Katsojalle esiintymisasu toimii yhtenä ensivaikutelman tekijänä. Sen avulla voidaan tukea teoksen aihetta ja sisältöä. Hyvä esiintymisasu tuo tanssijalle itsevarmuutta ja näin parantaa sekä tanssijan että katsojan kokemusta. Toisena alakysymyksenä työssä oli: Mitä vaatimuksia tanssi lajina tuo vaatteelle. Vastausta etsittiin yleisesti tanssin sekä esityksen tanssityylin näkökulmasta. Liike toimii tanssin perustana, mitä jokainen tanssityyli hyödyntää ominaispiirteidensä mukaan. Tanssissa vaateen tulee toimia esityksen liikkeissä, kestää kulutusta ja sopia esityksen visuaaliseen kokonaisuuteen.

Opinnäytetyön tulokset auttavat suunnittelijaa näkemään mistä asioista tanssiesitys koostuu ja mikä rooli esiintymisasulla on tässä kokonaisuudessa. Työstä on nähtävissä kuinka eri osatekijät ohjaavat prosessin aikana tehtyjä päätöksiä ja näin näkyvät valmiissa tuotteessa. Tämän seurauksena tuote sopii esitykseen ja on toimeksiannon mukainen. Tämän opinnäytetyön hyöty tekijälle on suuri jatkoa ajatellen, sillä työn tulos on sovellettavissa muidenkin lajien vaatteiden suunnitteluun. Opinnäytetyö hyödyttää myös muita samankaltaista projektia tekeviä.

6 Arviointi

Opinnäytetyön aiheen valinta oli onnistunut. Sen avulla pystyttiin näyttämään osaamista ja se tarjosi myös riittävästi haastetta. Valinta oli myös helppo tehdä, sillä se vastasi kiinnostuksen kohteisiini. Haastattelut osoittautuivat merkittäväksi osaksi työtä ja haastateltavien valinta oli onnistunut. Heiltä saatu tieto oli ajankohtaista ja linkittyi hyvin työn aiheeseen, mikä nosti osaltaan työn arvoa.

Tässä työssä vaativana elementtinä oli tanssi. Se toi työlle juuri sitä näkökulmaa, joka inspiroi minua vaateen suunnittelussa. Oli hyvin tärkeää, että lajin tuomat vaatimukset täyttyvät vaatteessa. Kyse oli kuitenkin tanssiesityksestä, jolloin visuaaliset tekijät tuli huomioida yhtä tärkeänä tekijänä. Asukokonaisuus vastaa näihin kriteereihin ja on ilmeeltään sekä asiakkaan yrityksen, että tanssijoiden näköinen. Asukokonaisuus on rento, persoonallinen ja monipuolinen, mikä ilmentää hyvin katutanssin piirteitä. Esityksen musiikkina on Haloo Helsingin kappale Texas. Tämän katutanssille ei niin ominaisen kappaleen tunnelmaa saatiin tuotua asuun monellakin tapaa. Farkku, materiaalien värit sekä hapsut sopivat hyvin sen piirteisiin. Ne eivät kuitenkaan vie vaateen ilmettä liikaa pois katutanssin tyylistä. Trendit osoittautuivat menevän hyvin yhteen tanssijoiden mieltymysten kanssa. Farkku ja sen muokkaaminen oli mukana koko luonnosteluvaiheen ajan ja päätyi lopulliseen malliin oleellisena tekijänä sen yleisilmettä. Rikkomalla farkun pintaa saatiin se paremmin sopimaan verkkokankaan kanssa yhteen. Yhdessä ne kuvastavat hyvin tanssin tarinan ja liikekielen vahvuutta. Pehmeä ja mattapintainen trikoo rauhoittaa asun kokonaisuuden ja tumman värisenä sitoo eri materiaalit yhteen.

Yhteydenpito asiakkaan kanssa oli luontevaa ja sovituisia asioista pidettiin kiinni molemmin puolin, näin työ eteni johdonmukaisesti. Tapaamisia pyrittiin sopimaan tanssijoiden treenien kanssa yhteen ja ne pidettiin yrityksen tiloissa. Protojen sovitus oli ainoa, mikä poikkesi tästä käytännöstä. Seuraavasta tapaamisesta sovittiin aina ensin viikkotasolla ja päivä tarkentui pari päivää ennen. Koska valinta tehtiin tanssijoiden treenien mukaan, oli käytäntö heille sopiva. Tämä myös osaltaan mahdollisti tanssijoiden toiveen huomioimisen paremmin.

Tanssijat pystyivät tekemään päätöksiä ja esittämään ideoitaan työn eri vaiheissa hyvin. Näin tapaamisille asetetut tavoitteet saatiin aina täytettyä. Työn alussa keskusteltiin siitä, missä

määrin he haluavat vaikuttaa esiintymisasun suunnitteluun. He halusivat antaa vapaat kädet suunnittelijalle toimia, mutta osallistuivat prosessiin mielellään niin paljon kuin oli tarpeellista. Asiakkaana tässä työssä oli yritys UVKH Dance, jonka omistaja Karoliina Hievanen on myös toinen duon tanssijoista. Tämän vuoksi lähtökohtien selvittämisessä täytyi selkeästi rajata mitä tietoa hankitaan ja keneltä. Hievasen kanssa tehtiin erikseen haastattelu, jossa selvitettiin toimeksiantoa ja tarvetta työlle sekä hänen yrityksensä toimintaa. Esitykseen liittyvissä kysymyksissä näkökulmana tässä haastattelussa oli konkreettiset asiat, kuten tila, lavasteet, tarina, musiikki ja tanssityyli. Toinen haastattelu tehtiin tanssiduolle, missä pyrittiin tavoittamaan kunkin tanssijan toiveita ja näkemystä esityksestä. Visuaalinen kysymyslomake toimi tähän tarkoitukseen hyvin, sillä kuvien avulla pystyttiin johdattelemaan tanssijaa antamaan halutunlaiset vastaukset.

Tuotteen valmistus pidettiin tarkoituksella pienenä kokonaisuutena tässä opinnäytetyössä. Työn lopputuloksen arvioimisen kannalta oleellisempaa oli näyttää laajemmin tuotteen valmistukseen johtavia vaiheita. Proton onnistuminen antoi itseluottamusta ja osoitti mittojen oton olleen hyvä ja riittävä. Valmiista tuotteesta on nähtävissä, että väljyydet ovat hyvät materiaalia ja liikekielen tuomia vaatimuksia ajatellen. Esityskuva, tekniset kuvat ja tuotekuvat ovat linjassa keskenään.

Tanssijoilta kerättiin palautetta projektin lopussa. He olivat tyytyväisiä projektin kulkuun ja heidän mielestään se eteni yllättävän nopeasti. Joitakin kompromisseja työn aikana tuli heidän välillään tehdä. Heidän mielestään tekijä kuitenkin ohjasi luonnostelun vaiheita hyvin ja valmis tuote miellyttää molempia. He kokivat, että heidät pidettiin hyvin tietoisina siitä, missä vaiheessa työtä milloinkin mennään ja mitä seuraavaksi tulisi tapahtumaan. Heidän mielestään tekijän ammattimainen ote työhön antoi heille varman tunteen lopputuloksen onnistumisesta. Tanssijoiden mielestä heidän toiveensa huomioitiin, mutta tekijä toi malleihin omaa näkemystään ja ideoitaan. Heidän mielestään asu tuntuu mukavalta päällä ja se mahdollistaa esityksessä tehtävät liikkeet, mikä tuo tanssiin itsevarmuutta. Asun visuaalisuus vastaa myös heidän toiveitaan ja heidän mielestään se vahvistaa esityksen tarinaa enemmän kuin osasivat odottaa. He tulevat käyttämään sitä kesän tanssiesityksen lisäksi myös muissa tilaisuuksissa, joissa esitys tanssittaisiin. (Hievanen & Pärnistö, henkilökohtainen tiedonanto, 25.4.2021) Lopullinen arviointi työn onnistumisesta voidaan

kuitenkin tehdä vasta esityksen jälkeen. Esiintymisasu on yksi osatekijä katsojan kokemuksessa.

Lähteet

- Gradova, K. V. & Gutina, E. A. (1987). *Teatteripuku - Ensimmäinen osa - Naisen puku*. Valtion painatuskeskus.
- Lehikoinen, K. (2014). *Tanssi sanoiksi - tanssianalyysin perusteita*. Taideyliopiston teatterikorkeakoulu.
- Mikkonen, J. (2004). *Riimi riimistä - Suomalaisen Hiphopmusiikin nousu ja uho*. Otavan kirjapaino Oy.
- Pantouvaki, S. (2019). Esipuhe. Teoksessa S. Tyyri-Pohjonen (toim.), *Kauneuden paino* (ss. 22 - 25). Aalto University.
- Pekkanen, M. (1995). Seikkailu kulissien taakse. Teoksessa I. Grönholm (toim.), *Ilmaisun monet kielet* (ss. 118 - 121). Painatuskeskus Oy.
- Riimi Riimistä. (2004). [kuva].
- Räbinä, P. (2019). Kauneuden paino - maalattu, painettu ja värjätty näyttämöpuku. Teoksessa S. Tyyri-Pohjonen (toim.), *Kauneuden paino* (ss. 26 - 57). Aalto University.
- Sirviö, J. (2019). Vahva tahto tukijärjestelmänä. Teoksessa V. Sykäri, I. Rantakallio, E. Westinen & D. Cvetanovic (toim.), *Hiphop Suomessa - puheenvuoroja tutkijoilta ja tekijöiltä* (ss. 41 - 47). Printek.
- Sykäri, V., Rantakallio, I., Westinen, E. & Cvetanovic, D. (2019). *Hiphop Suomessa - Puheenvuoroja tutkijoilta ja tekijöiltä*. Printek.
- Textile Report spring 2021. (n.d.). [kuva].
- Textile View Magazine issue 130. (n.d.). [kuva].
- Turpeinen, I. (1995). Tanssin taikaa. Teoksessa I. Grönholm (toim.), *Ilmaisun monet kielet* (ss. 110 - 117). Painatuskeskus Oy.
- Vaattovaara, T. (2012). Lapin gangstat - Hiphop-harrastuksen vaikutus lappilaisen miehen kulttuuri-identiteettiin. Teoksessa M. Salasuo, J. Poikolainen, P. Komonen (toim.), *Katukulttuuri - Nuorisoesiintymiä 2000-luvun Suomessa* (ss. 142 - 168). Hakapaino.
- View Two issue 29. (n.d.). [kuva].

Liite 1: Kysymyslomake

TANSSIJOIDEN HAASTATELU

TANSSIJAN TOIVEIDEN JA AJATUSTEN SELVITTÄMINEN pvm _____ tanssija _____

1. Sulje silmät. Mieti tanssiesitystä. Mitä värejä näet?
2. Sulje silmät. Kuvittele miltä alla olevat vaihtoehdot tuntuvat ihollasi. Mikä niistä kuvaa parhaiten tanssiesitystä?

3. Mieti tanssiesitystä. Mikä alla olevista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten tanssiesitystä?

UKKONEN	AURINKO	SADE
USVA	PAKKANEN	TUULI

4. Mieti tanssiesitystä. Mikä alla olevista muodoista kuvaa parhaiten tanssiesitystä?

5. Tähän voit halutessasi kirjoittaa vapaasti toiveitasi.

Pixabay.com

Liite 2: Tuotekortti housut, Karoliina Hievanen

Tuotekortti

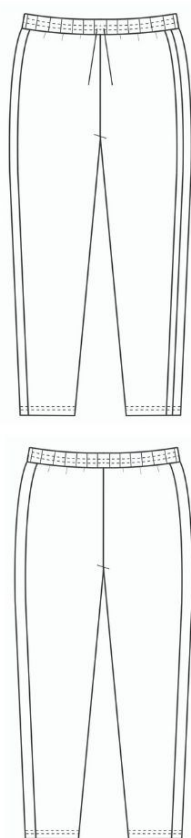
PVM 13.4.2021

TEKIJÄ: Anna-Stina Hievanen

ASIAKAS: UVKH Dance, yhteyshenkilö Karoliina Hievanen

MALLI: Housut

KOKO: Omat mitat, Karoliina Hievanen

VAATTEEN MITAT:

LY	108 cm
sivun pituus	91 cm
lahkeensuun ympäry	31 cm

HOITO-OHJE:

pesu 40°
varovainen rumpukuivaus
silitys enintään 150°
kemiallinen pesu sallittu, P

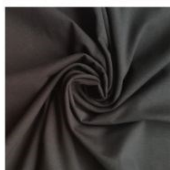
TEKNINEN RAKENNE:

Kiinnitä pala tukikangasta nauhan ulostulokohtiin.

MATERIAALINÄYTTEET:

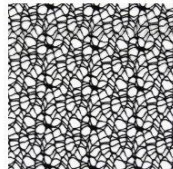
Miimun kangas
Puuvillatrikoo - ruskea, musta
90% puuvilla 10% elastaani
lev. 150cm
16,65€/m

Materiaalin menekki
ruskea 3,3 m
musta 0,2 m

Miimun kangas
Rarkku - sininen
puuvilla, elastaani
lev. 140cm
13,95€/m
Materiaalin menekki 1 m

Kankaita.com
Spider - musta
83 vi6505 006
100% polyester
lev. 150cm
160g/m2
6,95€/m
Materiaalin menekki 1 m

Miimun kangas

Nyöri - 15mm musta
1,71€/m
Materiaalin menekki 2,4m

Kuminauha - 40mm musta
1,80€/m
Materiaalin menekki 1,60m

Koulun tarvikevarasto

Ompelulanka - 100% polyester

Liite 3: Tuotekortti paita, Anni Pärnistö

Tuotekortti

PVM 13.4.2021

TEKIJÄ: Anna-Stina Hievanen

ASIAKAS: UVKH Dance, yhteyshenkilö Karoliina Hievanen

MALLI: Paita

KOKO: Omat mitat, Anni Pärnistö

VAATTEEN MITAT:

RY	102 cm
SL	38 cm
KT pituus	38 cm
hihan pituus	50 cm
hihansuun ympärys	28 cm

HOITO-OHJE:

pesu 40°
 varovainen rumpukuivaus
 silitys enintään 150°
 kemiallinen pesu sallittu, P

TEKNINEN RAKENNE:

Takakappaleen kaareva linja huolitellaan ruskealla vinonauhalla. Hapsunauha (selkään 1,5cm ja hihansuihin 3cm) tehdään farkusta.

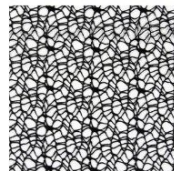
MATERIAALINÄYTTEET:

Miimun kangas
 Puuvillatrikoo - ruskea
 90% puuvilla 10% elastaani
 lev. 150cm
 16,65€/m

Miimun kangas
 Rarkku - sininen
 puuvilla, elastaani
 lev. 140cm
 13,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Kankaita.com
 Spider - musta
 83 v16505 006
 100% polyester
 lev. 150cm
 160g/m2
 6,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Koulun tarvikevarasto

Olkanauha
 0,05€/m

Materiaalin menekki 0,6m

Ompelulanka - 100% polyester

Liite 4: Tuotekortti housut, Anni Pärnistö

Tuotekortti

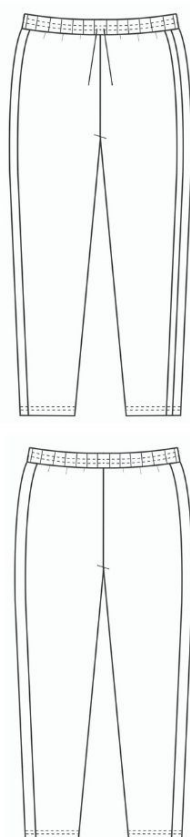
PVM 13.4.2021

TEKIJÄ: Anna-Stina Hievanen

ASIAKAS: UVKH Dance, yhteyshenkilö Karoliina Hievanen

MALLI: Housut

KOKO: Omat mitat, Anni Pärnistö

VAATTEEN MITAT:

LY	103 cm
sivun pituus	85,5 cm
lahkeensuun ympäry	31 cm

HOITO-OHJE:

pesu 40°
 varovainen rumpukuivaus
 silitys enintään 150°
 kemiallinen pesu sallittu, P

TEKNINEN RAKENNE:

Kiinnitä pala tukikangasta nauhan ulostulokohtiin.

MATERIAALINÄYTTEET:

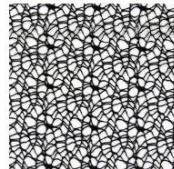
Miimun kangas
 Puuvillatrikoo - ruskea, musta
 90% puuvilla 10% elastaani
 lev. 150cm
 16,65€/m

Materiaalin menekki
 ruskea 3,3 m
 musta 0,2 m

Miimun kangas
 Rarkku - sininen
 puuvilla, elastaani
 lev. 140cm
 13,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Kankaita.com
 Spider - musta
 83 vi6505 006
 100% polyester
 lev. 150cm
 160g/m2
 6,95€/m
 Materiaalin menekki 1 m

Miimun kangas

Nyöri - 15mm musta
 1,71€/m
 Materiaalin menekki 2,4m

Kuminauha - 40mm musta
 1,80€/m
 Materiaalin menekki 1,60m

Koulun tarvikevarasto

Ompelulanka - 100% polyester